

NOUTĂȚI ÎN ISTORIOGRAFIA ROMÂNEASCĂ ȘI STRĂINĂ (VI) *

În 1985 în istoriografia românească și străină s-au impus acele lucrări de proporții mai mari sau mai mici (monografii, sinteze, culegeri de documente, studii, articole) menite să întâmpine cum se cuvine câteva mari aniversări cu adinci semnificații în istoria poporului nostru cât și a celorlalte popoare ale lumii. Ne referim la împlinirea a patru decenii de la încheierea celui de al doilea război mondial cu victoria forțelor democratice împotriva celor fasciste. În acest sens menționăm mai întâi lucrarea, *România și marea victorie, 23 august 1944—12 mai 1945* București, Ed. Militară, 1985, 312 p. elaborată de mai mulți istorici militari, gl. locot. Ilie Ceaușescu, col. Fl. Tucă, maior M. Ionescu, căpitan Al. Duțu și care cuprinde o nouă și amplă analiză a rolului hotărîtor pe care l-a avut poporul român în alianță cu forțele Națiunilor Unite la înfrîngerea armatei germane naziste în ultimii ani ai celui de al doilea război mondial, lucrare bazată pe o bogată documentare din arhivele din țară și de peste hotare; ea se adresează maselor largi de cititori. O alta aparține lui Gh. Zaharia și I. Cupșa intitulată: *Participarea României la înfrîngerea Germaniei naziste*, București, Ed. Politică, 1985, 384 p. prin intermediul căreia se pot cunoaște mai bine principalele etape ale efortului militar al armatei române făcut din august 1944 pînă la începutul lui mai 1945 pentru zdrobirea armatelor Germaniei naziste și Ungariei hortyste în condițiile izbucnirii, desfășurării și obținerii succesului deplin al revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă. Tot atît de interesantă ca și cele precedente este și lucrarea *Presa străină despre contribuția României la victoria împotriva fascismului*, București, Ed. Militară, 1985, 186 p., în cuprinsul căreia se întîlnesc peste 200 de articole din presa străină provenind din numeroase țări europene, asiatice și americane, precum și comentarii ale unor posturi de radio din toate continentele, din anii 1944—1985 privind importanța mondială a actului istoric de la 23 august 1944 urmat de participarea României alături de Națiunile Unite la victoria finală asupra Germaniei naziste. Alături de aceste lucrări mai includem și altele referindu-se la același eveniment istoric și anume L. Dandara, *România în vîltoarea anului 1939*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică 1985, 412 p., o adevărată cronică a evenimentelor petrecute pe plan european în anul declanșării celui de al doilea război mondial; I. Popescu Puțuri *Semnificația zilei de 9 mai pentru destinele poporului român*, în „Anale de istorie”, 2/1985, p. 12—26; I. Suta, *Dimensiunea istorică a primei operații a românilor în războiul antihitlerist*, Timișoara, Ed. Facla, 1985, 223 p.; Gr. Ploșteanu, V. Suciu, L. Ladariu, *Epopeea de pe Mureș*, Tg. Mureș, 1985, 127 p. ultimele două avînd calitatea de a prezenta unele aspecte locale din războiul

* vezi „Studii și articole de istorie”, XLIII—LII, 1981—1985 (I—V).

antihitlerist dus de poporul român. Avînd un orizont mult mai larg și dispunînd de o documentație mai amplă și foarte risipită prin arhive străine, se impune lucrarea lui J. de Lannuy, *Ultimele zile ale fascismului în Europa*, București, Ed. Științifică și Enciclopedică 1985, 323 p.

De asemenea împlinirea a patru decenii de la crearea Organizației Națiunilor Unite, organizație guvernamentală internațională înființată în 1945 de către 51 de state din toată lumea în scopul menținerii păcii, și securității mondiale, asigurarea relațiilor de prietenie dintre state și colaborarea internațională a generat două importante studii apărute în Revista de istorie, 10/1985 : N. Dascălu, *Istoricul cartei Organizației Națiunilor Unite, 1941—1945*, (p. 937—954) și Al. Bontineanu, *O.N.U., realizări și perspective* (p. 955—966).

Munca istoricilor pentru valorificarea fondurilor documentare din arhive a permis apariția unor noi volume de documente astfel : *Documenta Romaniae Historica, B. Țara Românească, vol. VI (1566—1570)*, București, Ed. Academiei, 1985, 369 p., însumează 255 documente, din care 184 originale slave, restul fiind traduceri în românește, provenite din fonduri arhivalice din București și diferite orașe din provincie precum și de peste hotare, menite să aducă noi date privind circulația bunurilor funciare, abuzurile boierilor și dregătorilor la perceperea dărilor, unele aspecte ale fiscalității, comerțului, structurii sociale din a doua jumătate a secolului al XVI-lea. În aceeași colecție a apărut și *vol. XXV B. Țara Românească, (1635—1636)* București, Ed. Acad., 1985, 598 p. care cuprinde 435 documente din care 6 îndoielnice, 70% din ele fiind românești, restul slave și grecești provenite din fonduri de arhivă din București și alte orașe din țară. Ele ilustrează un moment din domnia lui Matei Basarab în domeniul proprietății funciare, al eliberării din rumânie, al fiscalității, al culturii de ex. activitatea tipografiei de la Govora. Pentru epoca contemporană menționăm : I. Talpoș, M. Retegan, D. Rădulescu, *Apărarea independenței patriei obiectiv principal al mișcării antifasciste din România (1933—1939)*, București, Ed. Politică, 1985, 248 p. volumul are 150 documente din perioada interbelică privind lupta antifascistă și antihitleristă a poporului român împotriva fascismului european și a partidului de dreapta Garda de Fier provenite din presa de partid și arhive din țară ; *23 August 1944, documente vol. III 1944—1945, vol. IV, 1945*, București, Editura Științifică și enciclopedică, 1985, XCVI+612 p. ; XXXVI+606 p. ambele volume însumînd 492 documente prin care sînt oglindite evenimentele petrecute în România între august 1944 și august 1945, refacerea economiei afectate de urmările războiului, cucerirea puterii politice de forțele democratice, precum și implicațiile internaționale europene ale țării noastre, participarea în războiul contra Germaniei hitleriste în alianță cu Națiunile Unite. ; *Documente privind istoria militară a poporului român, 2 vol. perioada 26 octombrie 1944—15 ianuarie 1945 și 16 ianuarie—12 mai 1945*, București, Ed. Militară 1985, 384 p.+360 p. cuprind împreună 593 documente din arhiva M.A.N. și fonduri străine prin microfilme de la Arh. Stat. București, care prezintă campania armatei române pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei încheiată cu victoria forțelor democratice contra celor fasciste.

Și în domeniul lucrărilor de interpretare s-au obținut importante realizări de ex. cele privind *Istoria României*. Pentru epoca veche : Gh. Bichir, *Sarmații și relațiile lor cu geto-dacii*, în „Revista de istorie“ 11/1985, p. 1043—1057, 12/1985, p. 1164—1177 demonstrează că sarmații au apărut la Dunărea de Jos în Dobrogea

la începutul sec. I e.n., după un secol în Moldova iar prin anii 117—118 și în Țara Românească pe baza recentelor săpături arheologice și a știrilor din izvoarele literare și că au coabitat cu dacii și carpii, populația majoritară a acestor provincii ; V. Moga, *Din istoria militară a Daciei romane. Legiunea a XIII-a Gemina*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1985, 200 p. lucrarea tratează în cele patru capitole istoria acestei legiuni în secolele I—IV, șederea acesteia la Apulum, detașările acesteia în secolele II—III ca și prosopografia acestei instituții militare romane ; Vl. Dumitrescu, *L'art préhistorique en Roumanie*, București, Ed. Meridiane, 1985, 176 p. o versiune prescurtată a lucrării apărută în românește în 1974, tratează o lungă perioadă istorică (din paleolitic pînă la prima vîrstă a fierului) în 11 capitole, unul din ele se ocupă cu arhitectura ; bogat ilustrată alb-negru și color, este o lucrare de referință ; Al. Busuioceanu, *Zamolxis sau mitul dacic în istoria și legendele spaniole*, București, Ed. Meridiane, 1985, 215 p. Pe baza cercetărilor efectuate în Spania în arhive și biblioteci autorul a putut surprinde în vechile cronică medievale din această țară unele știri importante privind viața politică și culturală a geto-dacilor. R. Vulcănescu, *Mitologia română*, București, Ed. Academiei, 1985, 711 p. Autorul întreprinde o analiză a mitului în viața spirituală a poporului român ajungînd la rădăcinile ancestrale ale acestuia în mitologia dacă și romană ; un capitol special tratează mitologia română și artele. Interesante sînt apoi lucrările privind *epoca medie*. Una din ele, I. Ghetie, A. Mareș, *Originile scrisului în limba română*, București, Ed. Științifică și enciclopedică, 1985, 464 p. În cele citeva capitole ale lucrării sînt tratate : aspectele generale ale problemei, cadrul cultural al apariției scrisului, tradiția grafică românească, cele mai vechi texte românești (neliterare, literare, bisericești, populare) ; concluzia la care se ajunge este că scrisul în românește își are tradițiile încă din a doua jumătate a sec. XV înainte de scrisoarea lui Neacșu din 1521. Ariadna Camariano-Cioran, *Reprezentanța diplomatică a Moldovei la Constantinopol, 30 august 1741—1742 decembrie*, București, Ed. Academiei, 1985, 307 p., lucrarea cuprinde rapoartele inedite ale agenților lui Constantin Mavrocordat, domnul Moldovei, la Constantinopol precum și scrisorile unor înalți demnitari otomani din care rezultă caracterul dominației otomane în țările romane, politica internă și externă a domniilor din Moldova și Țara Românească, un izvor de mare importanță pentru aceste probleme. Pentru *epoca modernă* semnalăm lucrările : V. Cristian, *Contribuția istoriografiei la pregătirea ideologică a revoluției române de la 1848*, București, Ed. Academiei 1985, 206 p. o carte în care autorul subliniază importanța cunoașterii și studiului istoriei patriei în special pentru înțelegerea evoluției societății și mai ales pentru acționarea în scopul transformării ei pe cale revoluționară, pe calea progresului și civilizației așa cum au procedat pașoptiștii la vremea respectivă ; * * *, *Unitatea națională a românilor în epoca modernă, 1821—1918*, București, Ed. Academiei, 1985, 278 p. realizată de către un colectiv de specialiști (N. Adăniloae, A. Iordache, P. Oprescu, Al. Porțeanu, A. Stan), lucrarea cuprinde o tematică bogată din care rezultă că de la unitatea de neam s-a ajuns la ideea de unitate națională în concepția gînditorilor progresiști români și că ideea de unitate a fost totdeauna strîns legată de aceia de independență și de înfăptuirea statului național unitar român. P. Păltanea, *Viața lui Costache Negri*, Iași, Ed. Junimea, 1985, 280 p. Prin intermediul unei biografii consacrată unuia din fruntașii pașoptiști din Moldova, autorul prezintă o adevărată frescă a societății românești din secolul al XIX-lea plină de fră-

mintări politice și sociale la capătul cărora s-au realizat unirea și independența poporului român, s-a creat statul modern România în care eroul acestei biografii și-a adus cu prisosință aportul său dus pînă la sacrificiu. Dispunînd de o bogată documentare în arhiva din țară și de peste hotare autorul a reușit să înscrie o lucrare de valoare și de referință în istoriografia actuală. I. Lupașcu, *Insemnele unirii*, București, Ed. Științifică și enciclopedică, 1985, 230 p. În lucrare autorul a consemnat aproape toate însemnele memorialistice (monumente, plăci comemorative, pietre tombale, obeliscuri, clădiri, etc.) aflate în toate capitalele de județ ale țării; lucrarea se poate recomanda elevilor pentru a fi folosită drept un ghid istoric. N. Iorga, *Pagini alese. Antologie pentru școlari* alcătuită de Angela Banciu și comentată de D. Almaș, București, Ed. Ion Creangă, 1985, 224 p.; volumul prefăcut cu un cuvînt înainte despre omul, savantul, profesorul și patriotul care a fost Nicolae Iorga cuprinde peste 100 de extrase din vasta operă a acestuia împărțită în următoarele capitole: N. Iorga-filozof al istoriei; Chipuri de mari voievozi; Eroi ai luptei sociale și naționale; N. Iorga-luptător pentru desăvîrșirea unității naționale; Oameni de seamă români și străini; N. Iorga-istoric literar; N. Iorga-istoric și critic de artă; Istoricul și scriitorul; Drumeț pe meleagurile patriei; Călător pe meleaguri europene; N. Iorga-memorialist; N. Iorga-dramaturg; Creator de maxime și cugetări; N. Iorga-poetul; cartea se poate recomanda elevilor ca lectură. Cît privește *epoca contemporană* menționăm cîteva lucrări: C. Ene, R. Neagu, R. Bogdan, *România, douăzeci de ani de diplomatie multilaterală*, București, Ed. Politică, 1985, 271 p. Pe baza unei ample documentări este ilustrată politica externă promovată de guvernul român în scopul edificării securității și dezvoltării cooperării în Europa, opririi cursei înarmării nucleare și trecerii la dezarmare, instituirii unei noi ordini economice internaționale și lichidării subdezvoltării în lume, promovării unor relații echitabile între state, întăririi conlucrării între toate națiunile lumii. Un studiu similar ca tematică dar tratat într-o altă manieră avînd mai mult un caracter de sinteză aparține lui Al. Bolintineanu, intitulat *Politica externă a României în ultimii douăzeci de ani* în „Revista de istorie”, 6/1985, p. 597—608. N. Ecobescu, V. Secares, *De la „controlul armamentelor” la dezarmare*, București, Ed. Politică, 1985, 270 p. Autorii tratînd o temă de mare actualitate stabilesc dimensiunile actuale ale cursei înarmărilor și demonstrează cum se poate trece de la dezarmare la controlul armamentelor, cum se pot stabili acorduri bi și multilaterale între state pentru controlul armamentelor. În volum este prezentat apoi pericolul uriaș pe care-l constituie continuarea cursei înarmărilor și mai ales a capacității distructive a celor mai sofisticate categorii de armament.

Tot afit de importante sînt și lucrările apărute în alte țări și traduse la noi privind *istoria universală* precum și unele creații românești ale geniului. Așa de ex. sînt cîteva volume de *istorie veche*, ca Fr. Chamoux, *Civilizația elenistică*, București, Ed. Meridiane, 1985, doua tomuri, colecția Biblioteca de artă. Autorul cunoscut specialiștilor și prin alte lucrări (amintim numai *Civilizația greacă*, Ed. Meridiane, 1985, 2 vol.) acordă o atenție deosebită unui moment din istoria Greciei antice și anume epocii elenistice, pe care o supune unei analize profunde. Primul volum cuprinde o expunere asupra creerii imperiului lui Alexandru cel Mare urmat de regatele Diadohilor, aspectele politice împletindu-se armonios cu cele sociale, economice și culturale; al doilea volum se prezintă ca o cronologie a evenimentelor expuse pe larg în primul volum; mai posedă un valoros indice

și o prețioasă bibliografie. Un altul este M. Duduleanu, *Octavianus Augustus*, București, Ed. Științifică și enciclopedică, 1985, 488 p. Autorul prezintă viața marelui împărat roman sub forma unei autobiografii a acestuia, un mod original de creație științifică, documentul de bază folosit fiind „Testamentul lui Augustus” păstrat pînă azi în copie. Se poate recomanda elevilor ca lectură. În finè, J.J. Winckelmann, *Istoria artei antice*, București, Ed. Meridiane, 1985, 2 vol. Pe baza unei adînci cunoașteri a artei privită în esența ei, autorul stabilește mai întîi în opera sa originea artei și cauzele diferențierii acesteia după popoare, apoi face o analiză a modului cum s-a manifestat arta la popoarele din vechiul Orient (la egipteni, fenicieni, perși) și din Europa antică (la etrusci, greci și romani) expunerea oprindu-se la epoca lui Constantin cel Mare bogat ilustrată în alb-negru.

Evlul mediu este reprezentat prin două lucrări : a. Teofilact Simocata, *Istorie bizantină, domnia împăratului Mauricius (582—602)*, București, Ed. Academiei, 1985, 212 p. Apărută sub îngrijirea lui H. Mihăiescu, cartea cuprinde știri valoroase despre populațiile din sud-estul Europei în general și despre poporul român în special, despre luptele de apărare ale Bizanțului contra avarilor și slavilor la Dunăre, luptele împotriva perșilor, precum și despre viața cotidiană la Bizanț în secolele VI—VII. b. Fr. Braudel, *Jocurile schimbului*, București, Ed. Meridiane, 1985, 462 p. Cunoscutul medievist francez analizează în cartea sa dezvoltarea comerțului european în evul mediu și la începutul epocii moderne, schimbul și producția de mărfuri întrepătrunzîndu-se și condiționîndu-se reciproc. Bogat ilustrat, volumul mai cuprinde scheme, statistici, grafice, diagrame pentru ilustrarea concluziilor la care a ajuns autorul. În ceea ce privește *epoca modernă* semnalăm mai întîi V. Ciobanu, *La granița a trei imperii*. Iași, Ed. Junimea, 1985, 204 p. Folosind o bogată literatură de specialitate autorul face o expunere a istoriei Principatelor române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea în cadrul relațiilor internaționale est și sud-est europene precizînd locul pe care l-au ocupat Țara Românească și Moldova în politica externă a Rusiei, Austriei și Imperiului otoman. Apoi M. Manea, *Despre proiectele de pace universală din sec. XIX*, în „Revista de istorie” 9/1985, p. 892—900; autorul pune în discuție proiecte pentru menținerea păcii între statele europene aparținînd lui W. Pern (1693), J. Belleus (1710), G. Alberoni (1735), A. Gondar (1745), I. Kant (1759), etc., în general proiecte utopice, care nu prea s-au bucurat de atenția politicianilor vremii. Merită atenție și cartea lui I. Crăciun, *Furtună deasupra Orientului*, București, Ed. Politică, 1985, 303 p. Într-o formă atractivă ca stil autorul prezintă mai multe acțiuni ale marilor puteri europene începînd din 1906 și pînă după cel de-al doilea război mondial localizate în Orientul Mijlociu, menite să le asigure dominația politică în această regiune a lumii. Din lucrările privind *istoria contemporană* menționăm : * * * *Teroarea hortysto-fascistă în nord-vestul României sept. 1940—oct. 1944*, București, Ed. Politică, 340 p. Pe baza unei masive documentări de arhivă, documente încă nepublicate, sînt prezentate urmările nefaste ale Dictatului de la Viena în regiunea din Transilvania ocupată de Ungaria hortystă pentru populația românească de baștină care a fost supusă unei asupriri singeroase fără precedent, de către organele civile și militare ale ocupantului (maltratări, expulzări, torturi, asasinat, închiderea în lagăre de concentrare). Bogat ilustrată, însoțită de documente reproduse în facsimil, cartea este în sine un document zguduitor și acuzator în același timp al fasciștilor regimului hortyst.

Remarcabile sînt și mai multe *volume de istorie apărute peste hotare* în ultimul deceniu care s-au impus în atenția specialiștilor prin conținutul lor. Astfel: J. Markale, *Les celtes et la civilisation celtique, mythe et histoire*, Paris, 1983, 500 p. Volumul este o reeditare a ediției din 1969, în care autorul prezintă originea celților, arealul geografic al obârșiei lor, relațiile lor cu popoarele europene în epoca fierului, direcțiile de emigrare ale acestora în Occident (Anglia, Franța, Spania) și în Orientul european pînă la Marea Neagră și Egee. Un loc aparte îl ocupa relațiile celților cu lumea romană (celții danubieni), mitologia celtică, moștenirea celtică de care s-au bucurat multe popoare europene printre care și poporul român.; La Rocca E., *Ara Pacis Augustae, in occasione del restauro dello fronte orientale*, Roma 1983, 128 p. Lucrarea cuprinde două noi studii și anume E. La Rocca, *Programo figurativo dell'Ara Pacis Augustae*; V. Ruesch—Br. Zanardi, *L'intervenuto di restauro delle fronte orientale dell'Ara Pacis Augustae*, în care sînt prezentate caracteristicile monumentului și recente lucrări de restuarare a laturii sale orientale.; * * *, *Griechenland—Byzanz—Europa, ein Studienband*, Berlin, 1985, 310 p. Volumul este o culegere de studii interesante pentru istoria Bizanțului și a spațiului european, cel de sud-est, care a suferit o puternică influență din partea acestuia; menționam unele din aceste studii de ex. Z. Rittok, *Tracii în Elada*; O. Jurewicz, *Ana Comnena, principesa și scriitoare*; M. V. Bibikov, *Ce se înțelege prin străinătate în literatura bizantină din sec. XII—XIII*; E. Thiriet, *Politica economică venețiană în Imperiul bizantin sec. XII—XIII*; * * *, *Osmanskaia Imperiia i strani țentralnoi vostocinii i iugovostocinoi Evropi v XV—XVI vv.* Moscova, 1984, 302 p. în volum sînt studiate principalele tendințe de relații reciproce între Imperiul otoman și țările din Europa centrală, de est și de sud-est în sec. XV—XVI cu numeroase referiri la țările române (capitolele 7, 10, 11); V. Mutafciieva, *Le Vakif-un aspect de la structure socio-economique de l'Empire ottoman (sec. XV—XVII)*, Sofia, 1981, 316 p. Lucrarea este o culegere de studii ale autoarei publicate anterior în diferite periodice de specialitate în care face o analiză profundă a acestei instituții cu caracter economic și social care a funcționat și pe teritoriul țărilor române temporar ocupat de otomani și anume în Dobrogea, Banat și Crișana.; J. Wimmer, *Der Entsatz vor Wien, 1683*, Warsawa, 1983, 304 p. Lucrarea are 14 capitole și cuprinde o analiză a cauzelor asediului Vienei de către otomani în 1683, a operațiilor militare dintre otomani și aliații europeni în frunte cu Austria, începînd cu eliberarea Vienei și încheindu-se cu cele din Ungaria, Transilvania, Moldova care au dus la pacea de la Carlovitz (1699). Se insistă și asupra modului cum s-a reflectat victoria de la Viena în conștiința contemporanilor și a generațiilor următoare. Volumul este însoțit de mai multe hărți interesante în care este menționat și locul trupelor din țările române în asediul Vienei.; E. Donnert, *Russland in Zeitalter der Aufklarung*, Leipzig, 1983, 230 p. Lucrarea este o excelentă ediție ilustrată în care se prezintă o analiză a istoriei Rusiei în sec. XVIII, în special în domeniul culturii. (știința, literatura, tiparul, arhitectura, arta plastică, învățămîntul, cercetarea științifică, etc.); M. A. Dodolev, *Rossia i Ispania 1808—1823*, Moscova, 1984, 268 p. Principalele părți ale volumului sînt: Rusia și războiul de eliberare al poporului spaniol 1808—1814; Rusia și Spania în primii ani ai Restaurației (1814—1819); Rusia și revoluția spaniolă 1820—1823; G. Popi, *Jugoslavensko-rumînski odnosi, 1918—1941*, Vîrșet, 1984, 368 p. Autorul consacră lucrarea sa studierii relațiilor româno-jugoslave în secolele XIX și XX arătînd că

după primul război mondial aceste relații au cunoscut o etapă nouă, caracteristică micilor state europene handicapate de urmările nefaste ale războiului și anume printr-o instabilitate politică internă, prin necesitatea acestora de a-și spori viabilitatea pe calea unor alianțe de bloc cu caracter defensiv (*Mica antantă* împreună cu Cehoslovacia și *Antanta balcanică* împreună cu Grecia și Turcia) care s-au dovedit falimentare în ajunul celui de al doilea război mondial, în fine sînt studiate și relațiile economice și culturale din această perioadă.; * * *, *Die Kommunistische Internationale 1919—1943. Ihr Weltweites Wirken fur Frieden, Demokratie nationale Befreiung und Sozialismus in Bildern und Dokumenten*, Berlin, 1984, 364 p. Lucrarea, rod al muncii unui colectiv de specialiști elaborată la împlinirea a patru decenii de la autodesființarea Internaționalei a III-a, oferă un foarte bogat material ilustrativ și documentar, în parte inedit, privind mișcarea internaționalistă a clasei muncitoare de la sfîrșitul sec. XIX și în primele decenii ale secolului nostru.; J. A. Fraga, *La Argentina y el Atlantico sur Conflictos y objetivos*, Buenos Aires, 1983, 340+60 p. Autorul, fost ofițer superior, semnaleză importanța geografică, politică, economică și strategică a Atlanticului de sud pentru țările aflate în acest spațiu geografic și demonstrează cît de necesară este pentru viața internațională exercitarea suveranității de către Argentina asupra mării cu același nume din Atlanticul de sud. În cele două mari capitole ale cărții: I, Lumea Atlanticului de sud; II. Argentina și Atlanticul de sud, sînt prezentate mai întîi spațiul vital al națiunii argentine (arhipelagurile din Atlanticul de sud: Malvine, Georgia, Sandwich de sud), apoi criza politică pentru redobîndirea insulelor Malvine din 1982. În anexă sînt date 44 tratate (sec. XVI—XX) în care se susține dreptul legitim al Argentinei asupra acestor teritorii, 45 planuri, 5 hărți.

CONSTANTIN ȘERBAN și VICTORIA ȘERBAN